

سفرنامه اجمالی
سفر به فضای یکران معنویت

سبز سبز

کردآوری، تدوین و تالیف:

نور علی منصوریان سبز گریه

سرشناسه	: منصوریان سرخ گریه، نورعلی، ۱۳۳۸ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: سبز سرخ: سفرنامه اجمالی سفر به فضای بیکران معنویت / گردآوری، تدوین و تالیف نورعلی منصوریان سرخ گریه.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۹-۲۰۲-۷۰۱۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه:ص:۱۲۱.
عنوان دیگر	: سفرنامه اجمالی سفر به فضای بیکران معنویت.
موضوع	: منصوریان سرخ گریه، نورعلی، ۱۳۳۸ -
موضوع	: حج -- خاطرات -- Hajj -- Diaries
موضوع	: زیارتگاه‌های اسلامی -- عراق -- خاطرات -- Islamic shrines -- Iraq -- Diaries
موضوع	: عربستان سعودی -- سیر و سیاحت -- Saudi Arabia -- Description and travel
موضوع	: عراق -- سیر و سیاحت -- قرن ۲۰م. -- Iraq -- Description and travel -- 20th century.
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۵ س۲ ۸۶۷۵/م/۱۸۸/BPA
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۲۹۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۰۷۹

سبز سرخ

گردآوری، تدوین و تالیف: نورعلی منصوریان سرخ گریه

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵

خطاط: استاد حبیب اله برزجانی (شاهرود)

مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۳۰۰

تایپ: سید زینب ساداتی ولمازو

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت تبار

شماره شابک: ۷-۲۰۲-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۳	تقریظ : استاد حاج شیخ تقی ناد علی زاده (امام جمعه شهرستان جویبار مازندران)
۱۴	پیشگفتار : استاد دکتر حاج حسین منصوریان (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد قائمشهر)
۱۷	مقدمه

بخش اول مدینه منوره

۱۹	عمره مرد بهار ۱۳۹۳
۱۹	مقصد مدینه منوره
۲۰	وضعیت شهر مدینه
۲۰	دیار نگار ما (حرم نبوی ص)
۲۲	قبرستان و قبور ائمه و شایسته‌های صدر اسلام، مزار بی نشان
۲۵	زیارت دوره
۲۵	کوه احد
۲۶	مسجد ذو قبلتین، مسجد قبا
۲۷	زیارت و دیدار به مسجد شیعیان در مدینه
۲۸	مسجد النبی
۲۸	مسجد مباحله
۲۸	هتل ها یا بناهای عظیم در مدینه
۲۹	باب ها (رقم) درب ها حرم شریف و نورانی رسول الله (ص)
۳۰	مسجد النبوی
۳۰	یک نماز جمعه
۳۱	مسجد الغمامه (آبر)
۳۱	اماکن تاریخی مسجد النبی
۳۶	وداع از مسجد النبی

بخش دوم مکه مکرمه

۳۸	موقعیت شهر مکه
۳۸	فضیلت مکه
۳۸	دیار وحی، مکه
۳۸	علت نامگذاری شهر مقدس مکه به امّ القری
۳۹	معنای کعبه
۳۹	علت احرام
۳۹	اسرار احرام
۳۹	میقات های شش گانه حج
۴۰	حج فرهنگ ابراهیم (ع)
۴۱	شهر مکه
۴۲	فلسفه طواف نساء
۴۳	نماز طواف نساء
۴۳	اعمال عمره مفرده
۴۳	مکان اعمال عمره مفرده
۴۴	حج نیابتی
۴۴	میراث تاریخی و جغرافیایی مکه
۴۵	کیفیت احرام
۴۵	نمودار سیر اعمال عمره مفرده
۴۶	فضیلت مسجد الحرام
۴۷	زیارت خانه خدا
۴۷	عرفات، مزدلفه، منا
۴۸	وجه تسمیه عرفات
۴۹	عرفات وادی شناخت و معرفت
۵۰	مشعر الحرام
۵۰	وجه تسمیه مزدلفه
۵۱	مشعر سرزمین شور و شعور

- ۵۱.....شعر وادی ذکر
- ۵۲.....وجه تسمیه منی
- ۵۲.....کوه های معروف اطراف مسجد الحرام
- ۵۳.....درها و مناره های مسجد الحرام
- ۵۳.....غار حرا (کوه نور)
- ۵۵.....ختم کلی قرآن مجید در مسجد الحرام
- ۵۶.....آب چشمه ی زمزم

معرفی ابن منته مکرمه، کعبه مشرفه، مقام ابراهیم (ع) ، حجر الاسود، حجر اسماعیل، ملتزم، منبجار، ناودان طلا، شاذروان، ارکان کعبه، پرده کعبه، سعی صفا و مروه، قبرستان ابوطالب.....

۵۷.....

۶۰.....مشاعر مقدس

۶۲.....من و ۲۴۰ ساعتی که گذشت. من فقط در همین ۱۰ روز؟!.....

۶۴.....شرح وضعیت هتل مسکونی، درخت.....

۶۶.....یکشنبه ۱۳۹۳/۳/۱۱ ساعت ۶ بد از ظهر نند کردیم.....

۶۷.....عوامل ثابت هتل (فندق دارالبیاضیه) در.....

بخش سوم کربلا، نجف، کوفه

- ۶۸.....خاطرات سفر به کربلا- نجف- کوفه
- ۶۸.....خاطرات سفر ما به کربلا
- ۷۰.....اسامی همسفران زیارت کربلا
- ۷۰.....زمینی که به آسمان نزدیک است؟!.....
- ۷۲.....شب اول (شهر بدره) میزبان خانواده جاسم
- ۷۴.....شب دوم (ماندن در شهر کوت) میزبان خانواده عمار یاسر
- ۷۵.....شهر خُله
- ۷۷.....شهر طویریج (هندیه) میزبان خانواده ابو زهیر حاج کریم کاظم
- ۷۹.....ورود به شهر عشق و معرفت (کربلا)
- ۸۰.....در محضر حضرت ابوالفضل العباس (ع)
- ۸۰.....بین الحرمین

- نجف (شهر پیشوای شیعیان جهان) ۸۱
- آشنایی با نجف اشرف (شهر امیرالمؤمنین (ع)) ۸۲
- جایگاه های زیارتی شهر نجف اشرف ۸۳
- قبرستان وادی السلام (جایگاهی از بهشت) ۸۳
- شهر کوفه ۸۶
- فضیلت شهر کوفه ۸۶
- مکان های مقدس شهر کوفه ۸۷
- مسجد کوفه ۸۸
- مقام ها در مسجد کوفه ۸۹
- مقام های مسجد کوفه ۹۰
- خانه ی شاه ولایت (ادب عرب) در کوفه ۹۰

بخش چهارم

- ضمائم به روایت عکس ها، نقشه ها، اسناد و دست نوشته ها ۹۵
- منابع و مآخذ ۱۲۱

بسمه تعالی

کتاب حاضر سفر نامه ای است تاریخی و جغرافیایی مانند خیلی از سفرنامه های دیگر دانشمندان و شعراء که خاطرات تاریخی و نکات شنیدنی آن بیان شده است توفیق الهی شامل حال شد که جناب مستطاب آقای نورعلی منصوریان دام عزه چهره آشنا و شاعر دلسوخته ما که از افراد فرهنگی شهرستان بهشهر می باشد این کتاب را با ذوق و قریحه خاص به رشته تحریر درآورد که مطالبی شنیدنی و خواندنی در آن بیان شده است.

کتابی است کامل مستند و شامل نکات و خاطرات لطیف و زیبا و منطقی و کاربردی که مطالعه آن برای همه قشرها ان شاءالله مفید و سودمند خواهد بود و این می تواند سرآغازی باشد برای تلاش بیشتر در این زمینه، چرا که عتبات مقدسه و مکه و مدینه معلق بر همه اعصار و قرون است.

امیدوارم خوانندگان عزیز بتوانند با مطالعه آن، عارف به اماکن مقدسه و قبله گاه مسلمین شوند و بیش از پیش ارتباطشان را با پیامبر اکرم (ص) و صدیقه کبری (س) و ائمه بقیع صلوات الله علیهم اجمعین افزون نمایند خداوند توفیقات مولف عزیز را بیفزاید.

محمد تقی نادعلی زاده، ۱۳۹۵/۱۱/۹، ۲ ربیع الثانی ۱۴۳۸

به قلم جناب حاج آقا شیخ محمد تقی نادعلی زاده، امام جمعه محترم شهرستان جویبار
مازندران

پیشگفتار

آفرین جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان خاک را

سُتْرِبِهِمْ اَيَاتِنَا فِي الْاَفَاقِ وَ فِي اَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ (فصلت آیه ۵۳)
ما آیات قدرت و حکمت خود را در آفاق جهان و نفوس بندگان کاملاً هویدا و روشن می گردانیم تا ظاهر و آشکار شود که (خدا و قیامت و رسالتش هم) بر حق است.

مولفه های مهمی در فرایند شکل گیری و تکامل انسانی در ابعاد گوناگون تأثیر گذار هستند که هر یک در ارتقای شناخت بشری نقش بسزایی خواهند داشت شناخت و معرفت انسان در سیر بی حصر خود ادامه خواهد داشت تا آن گاه که جان انسان از آگاهی و عبور آکنده شود. در این روند تعالی گرایانه، سیر جان از حصر زمان و مکان خارج است.

در آیات الهی و روایات ما همراه بر سیر در آفاق و انفس توصیه شده است. چرا که سفر ضمن این که پختگی را برای انسان به ارمغان می آورد، در مقابل برجسته ترین ره آورد آن که تعالی روح و جان بشری است، محقق خواهد شد. اگر چه شرافت جسم انسان به تعالی روح او بستگی دارد، اما جاودانگی جان نیز منوط به معرفت و اخباری است که نصیب او شده است. و انفس عظم این خبر و معارف ماحصل سیر و سفرهایی است که انسان در فرایند زندگی خود به آن اقدام می نماید.

در مباحث عرفانی سیر انفس مقدم بر سیر آفاق است. زیرا شناخت انفس بشری نه تنها فی نفسه ذی قیمت و ارجح است، بلکه مقدمه ای است برای شناخت مقام احدیت. اما به نظر می رسد که حصر در سیر انفس انسان را از سایر منابع معرفتی که به سیر در آفاق تعبیر شده است، محروم می نماید. و چه بسا سیر آفاق خود تأثیر مضاعف و اثر بخشی بر سیر در انفس داشته باشد. زیرا سالک با واقعیاتی مواجه می شود که نفس انسان از آن آگاه نبوده است و بالطبع با روبرو شدن به

بعضی و گوشه ای از حقایق هستی، به شأنیت خود علم پیدا می کند و در سیر خود به اعظم درجات در ملکوت اعلی از مخافت راه هراسی نخواهد داشت. از جمله برکات سفر در سرزمین های دیگر دست یافتن به بعضی از مظاهر تمدن بشری، حوادث و رویدادهای تاریخی و تنوع جغرافیایی، فرهنگ های قومی و ملی و آثار معرفتی و فکری فرهیختگان سایر کشورها و سرزمین هاست، که همین امر نیز می تواند در توسعه منابع معرفتی، برای نفس بشری تأثیر ماندگار و شگرف داشته باشد.

در هر سفری به هر یک از مناطق دور و نزدیک در گوشه و کنار دنیا، نگاه جدیدی فرا سوی ما گشوده خواهد شد و بر تجربیات و نگرش ما به زندگی و کسب مهارت های ضروری در آینده اثر گذار خواهد بود.

تردید نکنیم که هیچ سفری بی فایده نیست، اگر چه هریک از اسفار دارای مراتبی است. سیر در تاریخ و تمدن، جغرافیا، ادبیات، فرهنگ و آداب و رسوم سایر ملل، موجبات کسب تجاربی نو و پویا در زندگی، برای ما رقم می زند که شاید دست یافتن به آن به آسانی میسر نباشد. اگر سفری با انگیزه در توأم است و اهدافی که هر سفر می تواند با خود به همراه داشته باشد، ممکن است از جنبه های تجاری، سیاسی، نظامی، سیاحتی و زیربنایی در دنیا برخوردار باشد.

و البته سفر در هر قالب و شکل که صورت پذیرد و اثر بخش خواهد بود و دروازه های جدیدی را فرا سوی انسان می گشاید.

آنچه که شما خوانندگان عزیز در این کتاب سبز سرخ اثر نویسنده پر تلاش، خستگی ناپذیر جناب آقای نورعلی منصوریان مشاهده می فرمایید و با آن آشنا می شوید، گزارشی از سفر به سرزمین وحی و رسالت یعنی مکه مکرمه و مدینه منوره و نیز عتبات عالیات و تجلی گاه شهادت و مردانگی یعنی کربلای معلی و وادی ولایت و حکمت یعنی نجف اشرف است که همه ی مشاهدات خود را در این سفر به یاد ماندنی ماندگار و به ثبت رسانده است.

در فرازهایی از این اثر، شما ضمن آشنایی با شکوهمندترین میعادگاه مؤمنان و مشتاقان، از جغرافیای طبیعی و آداب و رسوم و خرده فرهنگ ها نیز آگاهی می یابید. نویسنده سعی دارد به گونه ای آنچه را که لمس کرده و با آن احساس قربابت می کند به تصویر بکشد. به گونه ای که خواننده را نیز در این حس صمیمی و انس بی بدیل همراه می نماید. تصویر عاطفی و آرایش صحنه ها به گونه ای شکل گرفته است. که آرامش پایدار را به انسان نوید می دهد. اگر چه شاید بتوان به ساختار کتاب، نقدهایی را وارد دانست. اما خلوص و صفای قلم نویسنده کاملاً هویداست و خواست نویسنده آن است آنچه را که می بیند و احساس می کند به تحریر بکشد. بی شک معنویت حاکم در اماکن متبرکه و مقدسه به گونه ای است که علی الظاهر اراده جدی را از نگارنده باز می ستاند و احساس و عواطف بی آلاش را جایگزین آن می نمایند.

بنابر این در چنین فضایی نباید توقع داشت اثری که شکل می گیرد همه قواعد نویسندگی در آن لحاظ گردد. چرا که نویسنده در بحری موج از احساسات و شور و هیجان وصف ناشدنی غوطه می خورد. لذا چگونه می توان انتظار داشت اثری که حاصل این همه شور و شغف معنوی است حباب چوب های نوشتاری در آن با دقت شکل گیرد.

به هر حال آنچه که پیش روی شماست حاصل صرف تلاش عقلانی نیست، بلکه اوج عاشقانه آن آشکارتر است و نگارنده آن خواسته است تا احساس بی ریای خود را در سیر اوراق به تصویر بنشیند و دیگران را نیز به مهمانی این فضای نورانی و سیر در آفاق الهی فراخواند.

دکتر حسین منصوریان (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد قائمشهر)

۹۵/۱۱/۳

مقدمه نویسنده :

از شراب نهر چون مستی دهی نیست ها را صورت هستی دهی

خداوند حکیم را سپاسگزاریم که توفیق مشرف شدن به کعبه شریف، مدینه ی منوره، نجف اشرف، کربلای معلی و کوفه را نصیب کرد. آرزو داشتم فرصتی پیش آید تا قطره ای از حقایق هستی عالم بدانم بینم بیاموزم، بهانه این دو سفر معنوی و روحانی که یافته ها دیده ها شنیده ها و مطالعه بعضی از منابع را در حد فهم درک و معرفت با توجه به عظمت پروردگار و کرامت معصومین و حقیقت هستی را از زاویه ی به رشته تحریر در آورم.

از آن جایی که مرده در نگاه به دنبال آن اندیشیدن، عشق و علاقه، پشت کار و مهم تر از همه امال الهی و امید به خداوند است.

نخست او ارادت به دل در داد پس این بنده بر آستان سر نهاد

چو آید به کوشیدنت خیر پس به توفیق حق دان نه از سعی خویش

هر چند مسایل، فراتر از باورهای انسانی و توقف اندیشه بشری در برابر خالق یکتا و پیشوایان دینی است. در یک نگاه و یک حیرت و حسرت از عظمت و شکوه این دو سفر را از هر زاویه که می نگری به شهادت خلقت هستی می رسی؛ تمام عشق ایثار و زیبایی است. با این رویکرد از این پنجره در آن بدم مختصر و مستند بر سفرهای حج عمره ۱۳۹۳ و پیاده روی به دیار ولایت ۱۴۰۴ دیده ها، شنیده ها، حقایق و ماجراهایی که در حین سفر رخ داد به گوشه ای از آن، ا در حد توان خود بنویسم تا برای علاقه مندان به شناخت آثار سرزمین می، ح فید واقع گردد. و نیز توانسته باشم به بخشی از وظیفه ی خود عمل نمایم. از دیگر سو خواننده این مجموعه بتواند تصویر درست و حقیقی این سرزمین های مبارک را آشنا کنم. به همین منظور مطالب کتاب با عبارت های کوتاه، ساده و روان صورت گرفته تا خواننده را به حضور در دیار یاد شده مشتاق و علاقه مند نماید و او آرزو کند : ((خدا، دیدن و زیارت این سرزمین ها را نصیب ما کن)).